

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба рисолаи илмии Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна дар мавзуи “Асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) пешниҳод шудааст

Бозсозии низоми миллии таҳсилот дар кишвари мо дар рӯҳи демократия ва инсонгароӣ тарбия намудани насли наврасро тақозо мекунад. Дар ин роҳ калонсолон бояд ба насли нав, барои аз худ намудани педагогикаи халқӣ ёрӣ расонанд, ки бидуни ин тарбияи тафаккури миллии имкон надорад.

Мавзуи таҳқиқоти интихобнамудаи Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна дар замони имрӯза мубрам буда, маҳз ба ҳалли масъалаи мазкур, ташаккули ҷаҳонбинии миллии дар шароити ҷаҳонишавӣ интихоб гардидааст, то ки барои шиноخت, ниғаҳдошт ва рушди арзишҳои миллии тоҷикон дар чунин шароит наврасону ҷавонон омода бошанд.

Дар даврони Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси дастовардҳои навтарини илми ҷаҳонӣ барои таълими насли наврас ва тарбияи ахлоқи ҳамида ва рӯҳҳои волои он, чун ростӣ, эҳсон, шафқат, сидқу вафо, саховату каромат ва амсоли он чораҳои зиёде андешида шуданд.

Дар илми ватании педагогӣ бошад, олимони кишвар Т.Атохонов, М.Орифӣ, Р.Амиров, И.Обидов, М.Лутфуллозода, Ф.Шарифзода, К.Б.Кодиров, Б.Раҳимов, А.Нуров, Х.Раҳимзода, С.Сулаймонов, Б.Мачидова, Н.Юнусова, Д.Латифзода, Ҷ.Файзализода, А.Мирализода ва дигарон дар осори худ ба мероси педагогии ниёгон рӯ оварданд, ки дар онҳо масъалаҳои асосии инкишофи ақидаҳои педагогии мутаффақирони тоҷик баррасӣ шуданд.

Дар ин росто, унвонҷӯ Ризоева Н. қайд намудааст, ки тарбияи наврасону ҷавонони муосир бояд ба ташаккул додани майл ба худтакмилдиҳӣ ва ҳадафҳои муайяни ҳаёти дар шуури онҳо равона карда шавад ва дар интихоби роҳи ҳаёт ҷаҳонбинӣ нақши арзанда дорад. Дар зери мафҳуми ҷаҳонбинӣ системаи ақидаҳои инсон нисбат ба ҷомеа, табиат ва худ фаҳмида мешавад. Ҷаҳонбинӣ дар раванди фаъолияти амалӣ ва идрок (донистан) ташаккул меёбад.(с.19)

Масъалаи амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф,

махсусан дар тарбияи насли наврас хеле муҳим буда, мақсад ва вазифаҳои гузашташуда бо воситаи таҳияи дастурҳои таълимию методӣ таҳқиқоти ҳаматарафаро тақозо менамояд. Чунки андешаи миллӣ маҳсули ақли солим, хиради азали ва ҳикмати чандинҳазорсолаи миллатамон буда, тавассути он тоҷикон худро ҳамчун миллат ҳифз кардаанд, фарҳанги оламшумул офаридаанд ва дар асри XX боз ба соҳибистиклолӣ расидаанд.

Баррасии ин масъала ба рушди тарбияи инсонӣ комил, рушди неқӯаҳволии он, муҳайё намудани шароити коркарди механизмҳои муассири татбиқи барномаҳои татбиқи рафтори иҷтимоӣ буда, таъсири мусбат мерасонад.

Бинобар ин, муаллифи диссертатсия хеле ба маврид таъкид кардааст, ки чихати ҳалли масъалаи мазкур истифодаи асарҳои педагогикаи халқиро дар ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон мавриди таҳқиқ қарор додан аҳамияти назарӣю амалии мавзӯи рисолаи илмӣ “Асосҳои педагогикаи ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ”-ро муайян намудааст ва ҳанӯз мавриди таҳқиқи муназзам ва ҳамҷонибаи педагогӣ қарор нагирифтааст.

Зимни тарҳрезии фарзияи таҳқиқот унвонҷӯ он нуктаро мадди назар гирифтааст, ки самаранокии раванди ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон бо истифода аз педагогикаи халқӣ он вақт босамар мегардад, ки агар:

- муносибати нав ба ташаккули худшиносии наврасон дар асоси арзишҳои миллӣ ва башарият таҳия ва татбиқ карда шаванд;
- наврасон ба ҷорабиниҳои беруназтаълимӣ барои омӯзиши мероси таърихӣю фарҳангии халқ, меъёрҳои ахлоқии рафтор шавқманд гарданд.
- барои ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути омӯзиши амиқи таърихи халқи тоҷик, мероси намояндагони адабиёти классикӣ ва муосир, дин, анъана ва оинҳои миллӣ «Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути педагогикаи халқӣ дар фаъолияти беруназтаълимӣ» таҳия гардида, дар амалия мавриди санҷиш қарор дода шавад.
- аҳамияти тарбиявии мероси таърихӣю фарҳангии халқ дар раванди тарбияи ҷаҳонбинии миллӣ чун воситаи ташаккули шахсияти комили наврасон баррасӣ гардад.

Навгонии илмӣ таҳқиқот аз он иборат аст, ки дар он Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна аз нигоҳи тозаи пажӯҳиш - вазифа, мазмуни шакл ва усулҳои ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон аз

нуктаи назари инкишофи ҳамаҷонибаи шахсият муайян карда шудааст;

- самараи педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии хонандагон, омӯзгорон, гурӯҳҳои гуногуни аҳоли, ки дар раванди таҳқиқот иштирокдоранд, исбот шудааст.

- хусусиятҳои минтақавии ташаккул ва зуҳуроти ҷаҳонбинии миллии наврасон ошкор гардида, дар асоси он роҳҳои бартарарф намудани мушкилот дар шахру ноҳияҳои таҷрибавӣ муайян карда шуданд.

- Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути педагогикаи халқӣ берун аз фаъолияти таълимӣ, коркард ва асоснок шуда, тавсияҳои методӣ оид ба тақмили ин раванд пешниҳод гардид.

- ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути омӯзиши мероси намояндагони адабиёти классикӣ ва муосир, анъана ва ойинҳои миллӣ, ташкил ва баргузори иҷро, ки дар рафти онҳо ҳисси мансубият ба арзишҳои маънавии мардум ташаккул ёфта, фаъолияти иҷтимоӣ ва фарҳангӣ зоҳир мегардад, таҳқиқ гардидааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот аз таҳлили асосҳои назариявӣю методологӣ, илмию педагогӣ дар бораи тарбияи наврасону ҷавонон, истифодаи осори онҳо дар ташаккули ҷаҳонбинии наврасон мавриди таҳлили омӯзиши амиқ қарор ёфтааст. Самаранокии таҳқиқот дар асоснокии назариявӣ ва методии барномаи педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон, шароитҳои педагогии бо ҳам алоқаманд, дар асоси принципҳои ҳамгироии арзишҳои педагогии миллӣ ифода меёбад, ки дар давоми қарнҳои инкишоф ёфтаанд ва ташаккули ҷаҳонбинии миллии насли наврасонро аз нуктаи назари инкишофи ҳаматарафаи шахсият таъмин менамоянд.

Муаллиф қайд мекунад, ки зеро ангеҷаҳои ташаккули рафтори ҷамъиятии хонандагони хурдсолро мувоҷиҳаи ҷолиб ва ғайриғайри равишҳои педагогиро мефаҳмам, ки хонандагонро ба фаъолияти пурқуввати ба ташаккули фарҳанги рафтор, сифатҳои ватандӯстона, таҳаммулпазирӣ ва сифатҳои дигари рафтори ҷамъиятӣ равшаншуда водор менамоянд. (саҳ. 83)

Дар рисолаи илмии Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна махсусан коркарди «Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути педагогикаи халқӣ дар фаъолияти беруназтаълимӣ» оид ба масъалаҳои мазкур мавриди қарор гирифтаанд.

Дар ин рафти аҳамияти амалии таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки дар рисолаи концепсияҳои педагогӣ ва иҷтимоии асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии насли наврас ҷамъбастан карда шудааст; моҳияти педагогии ибораи «ҷаҳонбинии миллӣ», мазмун ва ҷузъҳои

сохтори он муайян карда мешавад; аҳамияти педагогикаи халқӣ ҳамчун эҳтиёҷоти ангезандае муайян карда мешавад, ки раванди ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасонро таъмин менамояд. Дар асоси назария ва муқаррароту хулосаҳои таҳияшуда «Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллии тавассути педагогикаи халқӣ берун аз фаъолияти таълимӣ» таҳия ва амалӣ гардид. Барнома имкон медиҳад, ки муассасаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар машғулиятҳои беруназсинфӣ, инчунин гурӯҳҳои гуногуни аҳоли ба раванди иҷтимоию фарҳангӣ ҷалб карда шаванд, самарай ташаккули ҷаҳонбинии миллии насли наврасро таъмин намоянд.

Саҳми шахсии довталаб барои дарёфти дараҷаи илмӣ дар соҳаи тадқиқот бо таҳлили ҳамаҷонибаи мушкилот, пайвастагии мувофиқи тадқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ муайян карда мешавад; таҳлили миқдорӣ ва сифатии маълумоти бадастомада; истифодаи маҷмӯи усулҳо ва усулҳои марбут ба ҳадаф ва вазифаҳои омӯзиш; таҳияи «Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути педагогикаи халқӣ берун аз фаъолияти таълимӣ», ки ба раванди ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути омӯзиши амиқи таърихи халқи тоҷик мероси намояндагони адабиёти классикӣ ва муосир, дин, анъана ва расму оин, ташкил ва баргузориҳои ҷашнҳои миллии ва таҷрибаи шахсии қорӣ дар Кумитаи дин, танзими анъана ва ҷашну маросимҳои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат кардааст.

Диссертатсияи мазкур аз таҳлилҳои назариявӣ методологӣ ғанӣ буда, мафҳумҳои калидӣ аз ҷиҳати равонӣ-педагогӣ хеле муфассал таҳлил карда шудаанд. Мақсад, вазифа, фарзия ва муқаррароти диссертатсия татбиқ ва иҷро гардидаанд. Қобили зикр аст, ки натоиҷи асосӣ ва арзишманди пажӯҳиш дар маҷаллаи илмии Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф, Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, Паёми Донишгоҳи миллии маводи конферонсҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, мизҳои мудаввар, семинарҳо баррасӣ шуда, дар мақолаҳо инъикос ёфтааст, ки 4 адади он дар нашрияҳои тавсиякардаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми ФР ба таърифи расидаанд,

Дар боби якум «**Асосҳои методологӣ ва назариявии ташаккули рафтори иҷтимоии хонандагони хурдсол тавассути анъанаҳои миллии халқи тоҷик**» дар бораи анъана, суннатҳои воло, арзишҳои миллии халқи тоҷик, ки дар давоми қарнҳо ба тарзи ҳаёти мо ворид шудаанд, менталитет ё маҷмуи сифатҳои онро ташкил медиҳанд суҳан рафта, қайд мегардад, ки одобу рафтори шахс аз талаботи ахлоқ сарчашма

гирифта, ҳамзамон бо меъёрҳои ахлоқӣ баҳо дода мешавад.

Ба андешаи муаллиф худшиносии миллӣ бо роҳи ташаккули иҷтимоии шахс, тарбия ва худтарбия зерин таъсири омилҳои объективӣ ва субъективӣ зуҳр мекунад. Имрӯз ҳам мактаб чун воситаи таъсирбахши эҳёи милливу фарҳангӣ баромад мекунад ва дар қалби муҳассилин худшиносии миллиро ташаккул дода метавонад. Чунки худшиносии миллӣ ва ҳифзи хотираи таърихӣ, бузургдошти забон ва мероси фарҳангӣ, аз ҷумла арзишҳои исломӣ бояд ба он равона карда шавад, ки симои миллат, суннатҳои давлатдорӣ ва расму оинҳои аҷодӣ ҳарчӣ бештар ташаккул ёбанд. Дар ин роҳ мактаб саҳнаи асосии тарвиҷдиҳандаи ин идеяҳо ба насли наврас мебошад, ки ояндаи халқу миллатро ташкил медиҳанд.. (с.42)

Имрӯз дар муассисаҳои таҳсилоти умумии ҷумҳурӣ ба роҳ мондани фаъолият дар самти тарбияи худшиносию ватандӯстӣ ба мақсад мувофиқ мебошад, ки нигаришҳои хосеро дар хонандагон ташаккул медиҳанд: муҳаббат ба Ватан, муносибати ғамхорона нисбати таърихи Ватан, осори фарҳангӣ, урфу одат ва анъанаҳои халқи худ ва ғайра.

Дарки раванди ҷомеа, дастгирӣ ва иштироки фаъолона дар он муҳимтарин вазифаи тарбия буда, ба инкишофи шахсият алоқаманд мебошанд. Дар асоси гуфтаҳои боло метавон рӯҳҳои тарбияро дар ҷомеаи демократӣ дар нақшаи зерин тарҳрезӣ намоем:

Мақсади асосӣ мукамалгардонии худшиносии миллӣ ва ватандӯстӣ мебошад, ки байни арзишҳои маънавӣ-ахлоқӣ ва иҷтимоӣ муҳим арзёбӣ мегарданд. Онҳо дастовардҳои насли калонсол ва алоқамандӣ бо онҳоро метавонад инъикос кунанд.

Дар ин маврид диссертант қайд менамояд, ки пешравии ҳар як давлати соҳибистиклол ба анъанаҳои миллӣ ва фарҳангӣ, ба дарки ҳар як фард аз ҳувияти миллии худ, дастовардҳои беназир ва беҳамтои фарҳангӣ, ки таърихи ин қавм, муҳити табиӣ, хусусияти геополитикӣ ва дастовардҳои ки дар соҳаҳои гуногуни ҳаёти маънавӣ ба вучуд омадаанд, асос меёбад. (саҳ.39) Ҷомеаи имрӯзаи мо ва махсусан соҳаи маорифи моро зарур аст, ки бори дигар ба мушкилиҳои соҳаи таълиму тарбия диди нав дошта, ба дурустӣ дарк намояд, ки нахустнумӯи инкишофи соҳаи маориф ин назари тоза ва мақоми сазовор додан ба тарбия дар рӯҳияи арзишҳои миллӣ мебошад. (саҳ.58)

Дар идома муҳаққиқ нақши ҷомеаро дар ташаккули ҷаҳонбинии наврасон хеле муҳим шуморида, дар ин росто иштироки тамоми вазорату идораҳо, ташкилот, созмон ва иттифокҳои эҷодӣ, воситаҳои

ахбори умум, нашриёт ва матбааҳо, хизматҳои сиёсӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, вилоят ва шаҳру ноҳияҳо, ҷамоати деҳот ва амсоли он низ дар тарбия сахм мегиранд.

Мавриди зикр аст, ки бо вучуди кӯшишҳои зиёди мутахассисони соҳа самаранокии бароҳмони хамкории педагогии оила ва муассисаҳои таълимӣ дар баланд бардоштани сатҳи сифати таълиму тарбия дар аксар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ қонеъкунанда набуда, ихтилофҳои назарраси сатҳи иҷтимоӣ-психологӣ, илмӣ-назариявӣ ва илмӣ-методӣ мушоҳида мегарданд.

Ҷустуҷӯи роҳҳои бартарафкунии ин ихтилофҳо масъалаҳои муҳими таҳқиқотро ба миён овард, ки он аз муайян намудани “Мавқеи хамкории педагогии оила ва муассисаҳои таълимӣ дар баланд бардоштани сатҳи сифати таълиму тарбия” иборат аст.

Дар боби дуюм “**Технологияи ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ**” омадааст, ки масъалаи таълиму тарбияи милли аз ҷониби ҷомеа яке аз проблемаҳои муҳиму рӯзмарраи замони муосир ба ҳисоб рафта, паҳлӯҳои гуногуни ҳаёти иҷтимоӣ сиёсиро дарбар мегирад. Дар ин навъи тарбия ҷомеа, муҳити гирду атроф, муносибати рафиқон ва талаботи ҷомеа нақши муҳим доранд.

Муҳаққиқ муайян намудааст, ки яке аз роҳҳои ташаккули худшиносии миллии наврасон ҷалби онҳо ба корҳои беруназсинфӣ маҳсуб меёбад. Таҳқиқот дар ин самт нишон медиҳанд, ки байни талаботи ҷомеаи муосир нисбати тафаккури милли ва ватандӯстии хонандагон ва мавҷуд набудани як низом ва шарту шароитҳои муайян дар самти ташаккули худшиносии наврасон номутаносибӣ вучуд дорад. Барои ноил шудан ба ин ҳадаф вазифаҳои муайян намудааст.

Маҳз дар корҳои беруназсинфӣ ва мониторинги шаклҳои гуногуни кори беруназсинфӣ дар мактабҳои пойгоҳӣ нишон додаанд, ки ин шакли кор барои тарбияи худшиносии хонандагон дорои имкониятҳои зиёд мебошад. Қайд гардидааст, ки танҳо мутахассиси дорои маҳорати зарурии педагогӣ дар сатҳи методикаву технологияҳои муосир ҳамеша ба натиҷаҳои мусбӣ ноил мегардад. Тавсияҳои методӣ барои директорон, омӯзгорону роҳбарони синфҳо, ташкилоти муассисавӣ, сохторҳои дахлдори давлатӣ ва ниҳодҳои иҷтимоӣ ҷамъиятӣ пешниҳод гардидааст. (сах.98)

Дар баргузориҳои корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ва таҳлили назариявии сохтори худшиносии милли имконият фароҳам омад, ки ки меъёрҳои низомии сегонии ҷузъҳои худшиносии милли таҳия карда шаванд. . (сах.134)

Дар хулоса унвончӯ баён намудааст, тарбияи миллии наврасон равандест, ки дар асоси истифодаи асарҳои пураарзиши педагогикаи халқӣ маърифатнокии сиёсӣ, маънавӣ ва ахлоқии ташаккул ёфта, тавассути ба роҳ мондани курсҳои омӯзишӣ, корҳои беруназсинфӣ, бунёди муҳити демократӣ ва ҳуқуқӣ, тариқи ба роҳ мондани фаъолияти иҷтимоӣ ва иртиботӣ ҳангоми фаъолияти беруназтаълимӣ татбиқ мегардад.

Ба андешаи мо, диссертатсияи Ризоева Нигинамо Махмадуллоевна дар мавзӯи “Асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ” таҳқиқоти анҷомёфтаи илмӣ дар соҳаи педагогикаи ватанӣ мебошад.

Дар баробари дастовардҳо дар диссертатсия ва фишурдаи он баъзе камбудӣ ва норасоӣҳо ба назар мерасанд:

1. Дар диссертатсия роҳу усулҳои ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тибқи «Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон тавассути педагогикаи халқӣ дар фаъолияти беруназтаълимӣ» шарҳу тафсир шудааст, вале мисолҳои мушаххас ба қадри кофӣ оварда нашудааст, ки дар амалия чӣ гуна онҳо татбиқ карда мешаванд.
2. Дар боби дуюми рисола дар мавриди санҷиши озмоишӣ мебоист қор бо оиларо низ дар ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон (бо ҳонандагони синфҳои 7-9) васеътар ворид намуда, натиҷагирӣ менамуданд.
3. Дар матни рисолаи илмӣ бархе аз иқтибосҳои овардашуда аз қадом адабиёт истифода шуданд, таҳти сабт қарор наёфтаанд.
4. Дар рисолаи илмӣ ва фишурдаи он ҳатогҳои имлоӣ, услубӣ ва нуқсонҳои техникӣ мавҷуданд, ки таҳриру ислоҳ меҳоянд.

Камбудӣ ва норасоӣҳои зикршуда арзиши комили илмӣ ва дастовардҳои назарраси диссертатсияи Ризоева Нигинамо Махмадуллоевна дар мавзӯи “Ташаккули рафтори иҷтимоии ҳонандагони хурдсол тавассути анъанаҳои миллии халқи тоҷик”, дар ҳудуд ва миқёси мавзӯи таҳқиқшуда ҳалалдор намекунад. Дар ҳаллу фасли вазифаи пешгузошташуда диссертант далелу маводҳои заруриро ба таври возеҳ ва васеъ истифода кардааст. Муаллифи аз адабиёти илмии зарурӣ дар самти таҳқиқоти мазкур огоҳии комил ва ҳамаҷониба дорад.

ХУЛОСА

Диссертатсияи Ризоева Нигинамо Махмадуллоевна дар мавзуи “Асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ” ба талаботи Низомномаи шурои диссертатсионӣ ва Тартиби додани дараҷаи илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдорории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯи ихтисос, номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва мақолаҳои илмии ҷопшуда доир ба мавзуи диссертатсия ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-ичтимоӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) мебошад.

Муқарризи расмӣ:

Номзади илмҳои педагогӣ,
мудири кафедраи технологияҳои
ичтимоӣ-фарҳангӣ ва сайёҳии
МДТ “Донишқадаи давлатии фарҳанг
ва санъати Тоҷикистон
ба номи Мирзо Турсунзода”

Раҳмонов Абдусатор
Абдуразоқович

12.12.2023 с.

Маълумот барои тамос: 724032, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.
Душанбе, к. Борбад, 73 “А”. Донишқадаи давлатии фарҳанг ва
санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода.

Тел.: (+992-37) 2 31 18 27; +992 93 453 02 02; +992 005 33 54 55.

Сомона: www.ddst.tj.

Имзои Раҳмонов Абдусатор Абдуразоқовичро тасдиқ мекунам.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсус

Ҷамидова З.